

Lions en Frandre

I. sur la façade d'un immeuble de rapport, rue Royale

2. un carrousel, place Rihour à Lille

3. la boulangerie pâtisserie confiserie Brier, rue Esquermoise à Lille

4. Carrefour Market, rue du Pré Catalan à La Madeleine

5. Potjevleesch — Carbonnade flamande — Cassoulet (!)

6. Paté des Flandres au genièvre (et Poulet à la bière, au Maroilles, Waterzoi, etc.)

7. Mon P'tit Dépanneur, Lille — chauffage, plomberie, serrurerie

8. Transfland, Bailleul

9. une entreprise de métallurgie dans le port de Lille, à Santes

10. le Cercle Militaire Mixte de la Base de Défense de Lille, rue du Pont Neuf

11. l'écusson de la gendarmerie de la Zone de défense Nord

12. Le général français Eric Margail interviewé par La Voix du Nord dans la citadelle de Lille. Derrière lui (à droite) l'écusson du Quartier Général du Corps de Réaction Rapide-France (QG CRR-Fr), installé dans cette citadelle depuis sa création en 2005, et certifié *High Readiness Force* par l'OTAN en 2007 (photo La Voix du Nord, janvier 2014).

(Sommige foto's zitten al jaren op mijn harde schijf. Eindelijk maakte ik de ontbrekende beelden voor deze reportage over leeuwen in Noord-Frankrijk.)

De voorbije jaren heb ik enkele keren meegeschreven aan het *Jaarboek De Franse Nederlanden (Annales des Pays-Bas Français)* van de stichting Ons Erfdeel in Rekkem. Op vraag van de redactie heb ik soms ook voorstellen voor onderwerpen én auteurs geformuleerd. Toen ik hen echter suggereerde een mooie foto-reportage te laten maken over leeuwen in Noord-Frankrijk, leek hen dat geen goed idee. Vreesden ze slapende leeuwen wakker te maken? Bij nostalgici of politieke splintergroeperingen terecht te komen, met in het beste geval dwaze, zoniet gevaarlijke ideeën en praktijken? Of bij stickers op auto's? Wielersupporters met grote vlaggen langs Parijs-Roubaix?

Dus maakte ik de reportage zelf. Want er is nogal wat meer te zien dan oude wapenschilden in, en vlaggen vóór het gemeentehuis. Of aan IKEA.

Ik herinner me nog de verbazing van een collega uit Brugge toen we, na een vergadering in Duinkerke, een *brasserie* binnenstapten. Aan een van de tafels zat een *gendarme*, een geel-zwarte leeuw op de linkerschouder van zijn lichtblauw hemd gestikt.

Regionale symbolen zijn in het Noord-Franse straatbeeld veel minder aanwezig dan in, zeg maar, Bretagne of Midi-Pyrénées (*la Croix Occitane*). Nog in 2005 discuteerde de Regionale Raad Nord-Pas de Calais over haar naam en haar logo (een zwarte leeuw op gouden veld?) — om het uiteindelijk bij het oude te laten.

Toch lopen ook hier wat leeuwen rond, en niet meteen waar je ze verwacht.

Dat je grafelijke beesten en andere regionale symbolen op streekgerechten of eetgelegenheden ziet, zal niemand verbazen. Dat ze de logo's van bedrijven sieren, is al wat zeldzamer. Maar dat bij uitstek nationale instellingen als de *gendarmerie* en het leger de grafelijke zwart-gele leeuwen boven de koninklijke lelies verkiezen, en daarmee hun buitenlandse collega's ontvangen, zoals in de citadelle van Lille gebeurt — in het hoofdkwartier van een internationaal *Corps de réaction rapide* — dat verraste me wel.

- een busje van de Franse *Gendarmerie*, aan de *Préfecture* in Lille
1. in de gevel van een opbrengsteigendom in de rue Royale
 2. Deze draaimolen staat permanent op de place Rihour in Lille.
 3. de brood- en banketbakkerij Brier in de oude stad
 4. De supermarkt *Carrefour Market* in La Madeleine promoot lokale producten. Soms wordt de aard van het product, en dan weer de geografische oorsprong geduid, zoals bij *pizza's* uit Pas-de-Calais. Voor de nabijheid wordt niet zo nauw gekeken: de *Altesse*-producten op de foto komen uit... Luik.
 5. gastronomische specialiteiten uit Noord-Frankrijk, met Duinkerkse... cassoulet
 6. idem, een *paté* met jenever
 7. *Le P'tit Dépanneur*, voor dringende herstellingen
 8. een transportbedrijf uit Bailleul
 9. een metaalverwerkend bedrijf in de haven van Lille, in de gemeente Santes
 10. Een *Cercle Militaire Mixte* is een hotel, restaurant en café voor militairen. Het blauwe schild onder de grote leeuw vermeldt BdD (*base de défense*), en toont een zwaard (de landmacht), twee ankers (de zeemacht) en twee vleugels (de luchtmacht), met in het centrum de Franse lelie in rode kleur, het (oude) symbool van Lille.
 11. Noord-Franse rijkswachters dragen een Vlaamse leeuw op de linkerschouder (politie-agenten hebben een Franse driekleur). Veelal staat die geel-zwarte leeuw alleen, maar in dit geval staat hij samen met het internationaal rijkswacht-symbool, een vlammeende granaat. De *zone de défense et de sécurité Nord* heeft Villeneuve d'Ascq als hoofdkwartier, en omvat de regio's Nord-Pas de Calais en Picardië.
 12. De citadelle van Lille herbergt het hoofdkwartier van het in 2005 opgerichte *Corps de réaction rapide France*. Dit leger verenigt militairen van 13 verschillende NAVO-nationaliteiten rond een Franse kern, en kan in crisistijden heel snel tot 60.000 manschappen worden uitgebreid. In 2007 werd het door de NAVO als *High Readiness Force* gecertificeerd. Heel toevallig vond ik deze foto met daarop het wapenschild van het *Quartier Général du Corps de Réaction Rapide-France (QG CRR-Fr)* op het net.